

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek senátu JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: **Ing. R. Z., nar. X., Z.**, zastúpený advokátom JUDr. A. B., J., proti žalovanému: **I. A., s. r. o., V.**, IČO: X., zastúpený advokátom J. B., H., **o zaplatenie 15 933,08 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 14Cb/166/2009, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 17. júna 2010, č. k. 26Cob/53/2010-143, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 17. júna 2010, č. k. 26Cob/53/2010-143 **z a m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu trovy dovolacieho konania v sume 787,90 eur.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom č. k. 14Cb/166/2009-107 z 09. 02. 2010 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 15 933,08 eur s úrokmi z omeškania 9,5% ročne od 31. 03. 2009 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti súd žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol samostatne uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa žalobou, doručenou súdu 23. 04. 2009, domáhal voči žalovanému zaplatenia 15 933,08 eur s úrokmi z omeškania 14% ročne od 01. 06. 2005 do zaplatenia, titulom vyplatenia podielu na zisku spoločnosti za rok 2004, kedy

bol plnoprávnym spoločníkom spoločnosti, s obchodným podielom 15% na čistom obchodnom imaní spoločnosti. Žalovaný je právnická osoba, zapísaná dňa 19. 04. 1996 do Obchodného registra Okresného súdu Nitra. Žalobca bol jej spoločníkom a súčasne aj konateľom v čase od 14. 02. 2002 do 08. 08. 2005, a to so splateným vkladom 150 000,-- Sk z celkového základného imania 1 000 000,-- Sk. V spoločenskej zmluve sa účastníci dohodli, že výška ich peňažných vkladov zároveň vyjadruje aj mieru ich práv a povinností voči spoločnosti a spoločníkom a jemu zodpovedajúcu účasť na riadení spoločnosti (čl. V bod 3). Výška peňažného vkladu zároveň vyjadruje aj výšku obchodného podielu, ktorá predstavuje u spoločníka I. B. 80%, u Ing. R. Z. 15% a u Ing. J. M. 5% z výšky základného imania spoločnosti. Výška obchodného podielu spoločníka zároveň vyjadruje aj právo na percento podielu zo zisku (čl. V bod 4). Rozhodnutie o rozdelení zisku alebo úhrade strát patrilo do pôsobnosti valného zhromaždenia (čl. VIII. bod Aa). Do pôsobnosti konateľov spoločnosti patrilo okrem iného aj návrh na rozdelenie zisku (čl. VIII. bod B – 4d). Spoločníci mali okrem iného právo podieľať sa na zisku spoločnosti, ktorý sa delí medzi spoločníkov podľa výšky ich obchodného podielu (čl. X bod 1).

Dňa 30. 05. 2005 sa konalo valné zhromaždenie žalovaného, na ktorom bol prerokovaný a uznesením schválený návrh na rozdelenie hospodárskeho výsledku za rok 2004. Podľa návrhu na vysporiadanie hospodárskeho výsledku, ktorý bol prerokovaný a schválený valným zhromaždením, z hospodárskeho výsledku za účtovný rok 2004 – zisku, malo byť vyplatených 3 200 000,-- Sk spoločníkom. Obchodnému podielu žalobcu 15% zodpovedal podiel na zisku 480 000,-- Sk, obchodnému podielu Ing. J. M. 5% zodpovedal podiel na zisku 160 000,-- Sk a obchodnému podielu I. B. 80% zodpovedal podiel na zisku 2 560 000,-- Sk. Žalobcovi jeho vkladu zodpovedajúci podiel na zisku vyplatený nebol. Podľa účtovníctva žalovaného suma 3 200 000,-- Sk, určená na rozdelenie, bola vyplatená, a to vo výške 160 000,-- Sk Ing. J. M. a I. B. nevyhlásil, že v jeho prospech boli účtovne vykázané dividendy, zodpovedajúce jeho obchodnému podielu aj obchodnému podielu žalobcu.

Dňa 01. 08. 2005 uzavrel žalobca ako prevodca s I. B. ako nadobúdateľom Zmluvu o prevode obchodného podielu podľa § 115 a nasl. OBZ. Predmetom zmluvy bol prevod obchodného podielu žalobcu, zodpovedajúci vkladu 150 000,-- Sk, predstavujúcemu 15% základného imania spoločností za dohodnutú sumu 1,-- Sk. V čl. 1. bod 4 zmluvy prevodca vyhlásil, že nemá žiadne záväzky voči spoločnosti a spoločnosť nemá žiadne záväzky voči nemu. V čl. III. bod 2 zmluvy prevodca vyhlásil, že prevádzaný obchodný podiel nie je zaťažený žiadnymi právami tretích osôb, že nie je proti nemu a zvlášť na tento obchodný podiel vedená

súdna exekúcia a že ani on osobne nemá voči spoločnosti ani ďalšiemu spoločníkovi žiadne pohľadávky ani záväzky.

Žalobca listom zo dňa 03. 03. 2009 požiadal žalovaného o úhradu dlžnej sumy 15 933,08 eur (480 000,-- Sk) s úrokmi z omeškania 14% ročne do 14 dní od prevzatia výzvy titulom nároku na svoj podiel na zisku za rok 2004 zodpovedajúci 15% z rozdeleného zisku 3 200 000,-- Sk s poukazom na to, že v roku 2004 bol spoločníkom žalovaného s právom na podiel na zisku. Žalovaný reagoval na žiadosť žalobcu listom zo dňa 16. 03. 2009 tak, že nevedie v evidencii žiadne záväzky voči nemu a poukázal na to, že žalobca previedol obchodný podiel v spoločnosti a urobil vyhlásenie v čl. 3 ods. 2 zmluvy.

V prejednávacom spore považoval súd za preukázané a nesporné, že žalobcovi, ktorý bol v roku 2004 spoločníkom žalovaného, vznikol voči žalovanému nárok na vyplatenie podielu na zisku za rok 2004 vo výške zodpovedajúcej pomeru jeho obchodného podielu k celkovému základnému imaniu spoločnosti 15%, teda vo výške 480 000,-- Sk, t. j. 15 933,08 eur. Návrh na rozdelenie bol na valnom zhromaždení žalovaného schválený 30. 05. 2005 a mal byť rozdelený k 31. 05. 2005. Po uvedenom dni nebolo preukázané, že by došlo k zániku záväzku žalovaného vyplatiť predmetný podiel. Súd nemohol akceptovať obranu žalovaného, spočívajúcu v tom, že žalobca dňa 01. 08. 2005 podpísal zmluvu o prevode obchodného podielu, obsahujúcu vyššie citované ustanovenia (čl. I bod 4, resp. čl. III bod 2), a teda, že týmto sa žalobca vzdal svojho nároku na vyplatenie dividend. Pre vzdanie sa nároku zákon vyžaduje písomnú formu (§ 574 OBZ). Dohoda o vzdaní sa nároku je dvojstranný právny úkon, a teda v písomnej forme musí byť podpísaný obidvomi účastníkmi vzťahu a je nepochybné, že prejavy musia byť vzájomné a obsah dohody, teda vzdanie sa práva, musí byť dostatočne určitý čo do práva, ktorého sa veriteľ vzdáva. V danom prípade k takémuto úkonu medzi žalobcom a žalovaným nedošlo a v prípade, že by k takejto dohode ústne aj došlo, právny úkon by nemohol byť platný pre nedostatok písomnej formy. V prejednávacom spore súd nepovažoval za zistené ani to, že by právne relevantným spôsobom nadobudol pohľadávku žalobcu nadobúdateľ jeho obchodného podielu I. B., keďže pre prípadné postúpenie pohľadávky zákon rovnako vyžaduje písomnú formu. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že žaloba v časti o zaplatenie 15 933,08 eur bola podaná dôvodne, a preto jej súd v tejto časti vyhovel.

Žalobca sa zaplatenia 15 933,08 eur domáhal spolu s úrokmi z omeškania 14% ročne od 01. 06. 2005 do zaplatenia vychádzajúc z toho, že žalovaný mu bol povinný vyplatiť podiel na rozdelenom zisku už dňa 31. 05. 2005, a teda dňom 01. 06. 2005 sa žalovaný dostal

do omeškania so splnením peňažného záväzku. Súd však v prejednávacom spore nezistil, že by bol deň splatnosti dividend za rok 2004 určený v zmluve, nie je určený ani zákonom a súd nepovažoval za deň splatnosti dividend deň 31. 05. 2005 ani na základe zápisnice z valného zhromaždenia žalovaného, keďže do 31. 05. 2005 mal byť zisk iba rozdelený. Podľa § 340 ods. 2 OBZ bol teda žalobca oprávnený plnenie záväzku požadovať ihneď po jeho rozdelení a žalovaný bol povinný záväzok splniť bez zbytočného odkladu po tom, čo ho žalobca o plnenie požiadal. V danom prípade žalobca mohol síce požiadať žalovaného o výplatu podielu na zisku za rok 2004 už 01. 06. 2005, preukázateľne však požiadal žalovaného o plnenie tohto záväzku až listom zo dňa 03. 03. 2009, a to v lehote 14 dní od prevzatia výzvy. Výzva bola žalovanému preukázateľne doručená, keďže 16. 03. 2009 na ňu žalovaný odpovedal. Súd vychádzal teda z toho, že najneskôr 16. 03. 2009 žalovanému doručená bola (žalobca nepreukázal, kedy výzvu odoslal alebo odovzdal žalovanému) a záväzok sa stal splatným po uplynutí 14 dní uvedených vo výzve (počítaných od 17. 03. 2009), t. j. 30. 03. 2009. Žalovaný záväzok nesplnil, teda dňom 31. 03. 2009 sa dostal do omeškania s jeho splnením, a tak mu vznikla podľa § 369 ods. 1 OBZ v znení od 15. 01. 2009 povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania medzi účastníkmi dohodnutá nebola, žalobca ich uplatnil úrokovou sadzbou 14% ročne. Táto úroková sadzba však prevyšuje úrokovú sadzbu určenú zákonom, keďže žalovaný sa dostal do omeškania 31. 03. 2009, v ktorý deň ZÚS ECB bola 1,5%, čo s pripočítaním 8% je 9,5%. Vzhľadom na uvedené súd považoval nárok žalobcu v časti úrokov z omeškania za dôvodný iba v rozsahu 9,5% od 31. 03. 2009 do zaplattenia a v časti úrokov z omeškania nad úrokovú sadzbu 9,5% ročne žalobu zamietol.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, rozsudkom zmenil odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu, ktorým bolo žalobe čiastočne čo do základu uplatnenej istiny a úroku 9,5% ročne vyhovie tak, že žalobu zamietol a vo zvyšnej zamietajúcej časti rozsudok potvrdil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa správne konštatoval, že žalobcovi, ako spoločníkovi žalovaného v zmysle § 123 ods. 1 Obchodného zákonníka vznikol nárok na podiel na zisku za rok 2004, rozdelený rozhodnutím valného zhromaždenia žalovaného o rozdelení zisku zo dňa 30. 05. 2005, a to vo výške 480 000,-- Sk (15 933,08 eur) a že tento nárok nezanikol dohodou o vzdaní sa práva v zmysle § 574 Občianskeho zákonníka, keďže takáto písomná dohoda medzi žalobcom a žalovaným nebola uzavretá. I. B. pohľadávku žalobcu voči žalovanej spoločnosti na podiel zo zisku nenadobudol ani formou postúpenia, rovnako z dôvodu absencie existencie písomnej zmluvy podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vytýka však súdu prvého stupňa, že nesprávne posúdil účinky zmluvy o prevode obchodného podielu,

uzavretej medzi žalobcom ako prevádzajúcim spoločníkom a I. B. ako jeho nadobúdateľom dňa 01. 08. 2005 na trvanie nároku žalobcu na jeho podiel zo zisku za rok 2004.

Obchodný zákonník totiž v § 114 ods. 1 obchodný podiel definuje tak, že tento predstavuje práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti. Nasledujúce ustanovenie § 115 Obchodného zákonníka potom upravuje zákonné podmienky zmluvnej prevoditeľnosti obchodného podielu, pričom v danom prípade bolo nesporné a navyše predložením príslušnej zmluvy i preukázané, že žalobca svoj obchodný podiel právne účinným spôsobom, zmluvou podľa § 115 Obchodného zákonníka, previedol na nadobúdateľa I. B. V kontexte zákonnej definície obchodného podielu je potom potrebné prijať záver, že prevodom obchodného podielu je prevod všetkých práv a povinností a im zodpovedajúcej účasti podiel prevádzajúceho spoločníka na spoločnosti, pretože práve tieto tvoria obchodný podiel ako taký. Právo na podiel zo zisku v zmysle § 123 Obchodného zákonníka je nesporne jedným zo základných majetkových práv spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným, a je preto v zmysle § 114 ods. 1 Obchodného zákonníka súčasťou obchodného podielu konkrétneho spoločníka. Zásadne preto platí, že zmluvným prevodom obchodného podielu jeho nadobúdateľ okrem iného zo zákona nadobúda i všetky práva spoločníka, a to majetkového aj nemajetkového charakteru, viažuce sa k jeho účasti v spoločnosti. Nadobúda teda samozrejme i právo na podiel zo zisku, ktoré mal prevádzajúci spoločník v čase, keď nastali účinky zmluvy o prevode obchodného podielu. V danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že právo na podiel na zisku za rok 2004 žalobcovi vzniklo rozhodnutím valného zhromaždenia žalovaného ešte pred prevodom obchodného podielu (30. 05. 2005) a v čase následného prevodu obchodného podielu na nadobúdateľa stále existovalo. Pohľadávka na peňažné plnenie, ktorú mal žalobca z titulu tohto práva voči žalovanej spoločnosti, totiž nezanikla plnením (viď. § 324 Obchodného zákonníka) žalovaného a nie je známy ani jej zánik iným zákonom aprobovaným spôsobom. Táto skutočnosť potom v zmysle už uvedeného núti skonštatovať, že žalobcovo právo na podiel zo zisku žalovanej spoločnosti za rok 2004 ako súčasť prevádzaného obchodného podielu bolo zmluvou o prevode obchodného podielu prevedené na jeho nadobúdateľa I. B.. Práve tento spoločník sa preto stal osobou oprávnenou na vyplatenie predmetného podielu na zisku za rok 2004 a žalobca zároveň stratil svoju aktívnu vecnú legitimáciu pre prípadné uplatňovanie tohto práva v súdnom konaní.

Žalobca mohol trvať pri dohodovaní ceny prevodu obchodného podielu na tom, aby hodnota jeho majetkového práva na predmetný podiel zo zisku bola zohľadnená práve v cene prevádzaného podielu, keďže jej výška je vždy vecou dohody. Skutočnosť, že tak žalobca zrejme nekonal, nemá však na nedostatok jeho aktívnej legitimácie v spore žiaden vplyv. Podobný

výsledok tiež mohli zmluvné strany dosiahnuť i tým, ak by v zmluve o prevode obchodného podielu boli účinky prevodu na právo na podiel zo zisku vylúčili, čo sa však tiež nestalo. Pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca z dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu zmeniť, pretože spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, resp. zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 prvá veta O. s. p.).

V podanom dovolaní uviedol, že právny názor odvolacieho súdu, ktorým odôvodnil svoj rozsudok, je právne úplne nesprávny, a teda napadnutý rozsudok je nezákonný, pričom podľa názoru žalobcu nezákonnosť rozsudku spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Namieta, že v zmluve o prevode obchodného podielu, uzavretej medzi žalobcom a I. B. dňa 01. 08. 2005 nie je uvedené, že by predmetom tejto zmluvy bolo aj postúpenie žalobcovej pohľadávky voči spoločnosti z titulu nároku na podiel na zisku za rok 2004. Napriek tejto skutočnosti však odvolací súd mal za to, že zmluvou o prevode obchodného podielu žalobca na I. B. previedol aj svoju pohľadávku voči spoločnosti, predmetom ktorej je jeho nárok na podiel na zisku za rok 2004, pretože podľa názoru odvolacieho súdu právo na podiel na zisku je súčasťou obchodného podielu a prevádza sa vždy spolu s prevodom obchodného podielu na nadobúdateľa obchodného podielu. Problém je, že takto sa prevádza len právo k budúcim dividendám. Právo na podiel na zisku je bezспорu jedno zo základných práv spoločníka, ktorý bol spoločníkom spoločnosti v období, za ktoré sa zisk rozdeľuje. Odo dňa rozhodnutia valného zhromaždenia o rozdelení zisku teda vzniká samostatná, t.j. samostatne obchodovateľná pohľadávka daného spoločníka voči spoločnosti, ktorej obsahom je nárok daného spoločníka voči spoločnosti na vyplatenie konkrétneho podielu na zisku, ktorý bol odsúhlasený valným zhromaždením. Je tiež nesporné, že odo dňa rozhodnutia valného zhromaždenia o rozdelení zisku môže byť spoločníkov nárok na podiel na zisku predmetom samostatného prevodu, pretože od tohto dňa je to už samostatné právo, ktoré nie je viac spojené s aktuálnym vlastníctvom obchodného podielu. Daný spoločník tento svoj právny nárok teda už nestráca samotným prevodom obchodného podielu, ale len v prípade, že výslovným prejavom vôle toto právo prevedie na inú osobu na základe zmluvy o postúpení pohľadávky. Priamo to vyplýva z ust. § 178 ods. 2 Obchodného zákonníka, v ktorom je uvedené, že právo na dividendu môže byť predmetom samostatného prevodu

odo dňa rozhodnutia valného zhromaždenia o rozdelení zisku. Ďalej toto právo už nie je viac spojené s obchodným podielom a môže byť prevoditeľné nezávisle od prevodu obchodného podielu. Na prevod takéhoto práva je potrebný výslovný prejav vôle o prevode tohto daného konkrétneho nároku. Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že na to, aby žalobca mohol previesť na I. B. svoj nárok na podiel na zisku za rok 2004, musel by to urobiť len na základe výslovného prejavu vôle uvedeného buď v zmluve o prevode obchodného podielu, alebo v samostatnej zmluve o postúpení pohľadávky. Žalobca však takýto prejav vôle neurobil, o čom svedčí mimochodom aj dohodnutá cena obchodného podielu vo výške 1,-- Sk. Keby strany mali čo i len v úmysle spolu s prevodom obchodného podielu previesť aj nároky z titulu nerozdelených ziskov, kúpna cena by nesporne musela zahŕňať aj hodnotu nevyplateného zisku za rok 2004. Keďže žalobca žiadny vyššie uvedený prejav vôle neurobil, je zrejmé, že nemohol ani na I. B. previesť svoj nárok na podiel na zisku za rok 2004, a teda, že tento nárok, ktorý si uplatnil v tomto konaní, stále musí mať žalobca.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že účinky prevodu obchodného podielu si nesprávne vyložil nie prvostupňový súd, ale práve súd odvolací, ktorý vec nesprávne právne posúdil, a teda rozhodol nezákonne. Preto požiadal dovolací súd, aby rozhodol v zmysle petitu dovolania.

K podanému dovolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím odvolacieho súdu a považuje ho za vecne aj právne správny. Tvrdí, že právo na podiel na zisku v zmysle § 123 Obchodného zákonníka je nesporne jedným zo základných majetkových práv spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným, a je preto v zmysle § 114 ods. 1 Obchodného zákonníka súčasťou obchodného podielu konkrétneho spoločníka. Žalobcovo právo na podiel zo zisku žalovanej spoločnosti za rok 2004 ako súčasť prevádzaného obchodného podielu bolo zmluvou o prevode obchodného podielu prevedené na jeho nadobúdateľa I. B.. Práve tento spoločník sa preto stal osobou oprávnenou na vyplatenie predmetného podielu na zisku za rok 2004 a žalobca zároveň stratil svoju aktívnu vecnú legitimáciu pre prípadné uplatňovanie tohto práva v súdnom konaní.

Žalobca sa nesprávne vo svojom dovolaní odvoláva na ustanovenia Obchodného zákonníka o akciovej spoločnosti, nakoľko žalovaným v tomto konaní je spoločnosť s ručením obmedzeným. Preto argumentácia je v tomto prípade absolútne nepoužiteľná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Ustanovenie § 241 ods. 2 O. s. p. umožňuje účastníkovi podať dovolanie len z dôvodov, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou bolo čiastočne vyhovené žalobnému návrhu a vo zvyšnej zamietajúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Preto v zmeňujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu je dovolanie v zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. prípustné.

Dovolacím súdom nebola zistená žiadna vada konania v zmysle § 237 O. s. p., ani žiadna iná vada konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. Dovolací súd napadnutý rozsudok preskúmal len z hľadiska dovolacieho dôvodu, uvedeného dovolateľom v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., teda, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právne posúdenie veci je všeobecne nesprávne, ak odvolací súd posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Úlohou skúmania veci bolo preto posúdiť, či odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, a či ho aj správne interpretoval.

Odvolací súd sa plne stotožnil s výsledkami vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa a jeho zisteným skutkovým stavom, že žalobca bol v roku 2004 spoločníkom obchodnej spoločnosti I. A., s. r. o., N. – žalovaného. Žalovaný na valnom zhromaždení dňa 30. 05. 2005 schválil rozdelenie hospodárskeho zisku za rok 2004 a žalobcovi ako spoločníkovi vznikol za rozhodné obdobie nárok na podiel zo zisku v pomere zodpovedajúcom jeho splatenému vkladu (150 000,-- Sk). Taktiež je nesporná skutočnosť, že

žalobca ako prevodca previedol svoj obchodný podiel, ktorého výška zodpovedala výške vkladu, ktorým sa podieľal na základnom imaní spoločnosti, a to na základe platného právneho úkonu - zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 01. 08. 2005 na nadobúdateľa I. B. v zmysle § 115 ods. 1 OBZ (čl.7). Nestotožnil sa však s právnym posúdením účinnosti zmluvy o prevode obchodného podielu na trvanie uplatneného nároku žalobcu ako bývalého spoločníka na vyplatenie podielu zo zisku za rok 2004, ktorý si uplatnil žalobným návrhom zo dňa 23. 04. 2009.

Pojem obchodný podiel sa vzťahuje výlučne na spoločnosť s ručením obmedzeným a predstavuje majetkové, ako aj nemajetkové práva a povinnosti spoločníka a tomu zodpovedajúcu účasť na spoločnosti, t. j. predstavuje podiel na riadení rozhodovaní a kontrole činnosti obchodnej spoločnosti (§ 114 ods.1 OBZ). Každý spoločník môže mať iba jeden obchodný podiel v spoločnosti (§ 114 ods. 2 OBZ). S účinnosťou zmluvy o prevode obchodného podielu voči spoločnosti prechádzajú na nadobúdateľa obchodného podielu všetky práva a povinnosti pôvodného spoločníka (majetkové a nemajetkové práva) a nadobúda právne postavenie spoločníka. Medzi základné majetkové práva každého spoločníka patrí právo na podiel zo zisku spoločnosti (§ 123 OBZ).

Účinky zmluvy medzi zmluvnými stranami nastali dňom 01. 08. 2005 a voči spoločnosti jej doručením v zmysle článku V. bod 1 zmluvy (záverečné ustanovenia). Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že žalobca prevodom svojho obchodného podielu previedol na nadobúdateľa všetky práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti, t. j. aj právo na podiel zo zisku žalovaného za rok 2004, vzťahujúci sa k tomuto obchodnému podielu, ktorý nebol žalobcovi vyplatený do prevodu obchodného podielu a taktiež nedošlo k jeho zániku v čase vzniku právneho úkonu o prevode obchodného podielu.

Dovolací súd sa stotožnil so záverom odvolacieho súdu, že žalobca nemá v spore aktívnu vecnú legitímáciu v spore, t. j. nemá právne postavenie spoločníka žalovanej spoločnosti, a preto sa nemôže úspešne domáhať práva na vyplatenie zisku spoločnosti v zmysle ust. § 123 ods. 1 OBZ.

Ustanovenie § 178 ods. 2 OBZ, na ktoré dovolateľ apeluje vo svojom dovolaní, nie je možné aplikovať na uplatnené právo, resp. subsumovať právo akcionára na vyplatenie dividendy, ktorá je nárokom akcionára, na majetkové práva spoločníka v spoločnosti s ručením obmedzeným a vyplatenie podielu zo zisku spoločnosti v zmysle § 123 OBZ. Jedná sa o odlišnú právnu formu obchodnej spoločnosti, spôsob rozdelenia zisku a viazanosť obchodného podielu na právne postavenie spoločníka.

Odvolačí súd správne vec posúdil a na danú vec aj správne aplikoval príslušné právne ustanovenia Obchodného zákonníka. Žalobca napadol dovolaním vecne správne rozhodnutie odvolacieho súdu, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. a § 224 ods. 1 O. s. p. Úspešnému žalovanému priznal trovy dovolacieho konania v sume 787,90 eur v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (dva úkony právnej pomoci po 386,74 eur, t. j. príprava a prevzatie zastupovania v dovolacom konaní, písomné vyjadrenie k podanému dovolaniu + DPH a dvakrát režijný paušál).

P o u ě n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2011

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová